

Metabolic
Ventures

Cirkulární textilní ekosystém: V čem se může Praha inspirovat od Amsterdamu?

Konference - Cirkulární města a business
12. listopadu, 2024

Eva Laláková, Metabolic Ventures

01 Úvod

Metabolic

Vidíme potřebu nového ekonomického modelu.

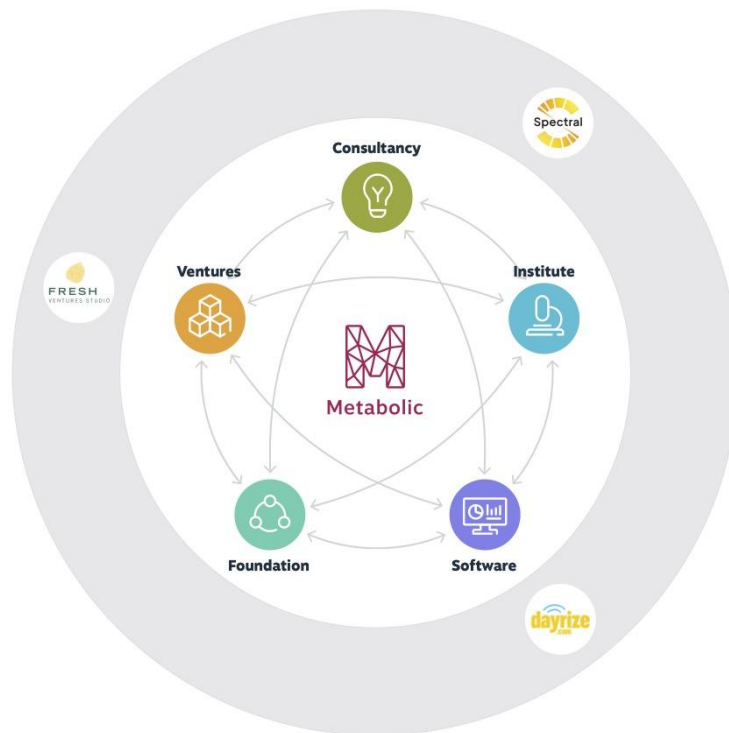
Naším cílem je změnit globální ekonomiku tak, aby byla regenerativní, cirkulární a spravedlivá.

Systemové myšlení a vědecké přístupy jsou jádrem naší práce.

Apikujeme integrovaný pohled na sociální a environmentální výzvy vycházející z našeho ekonomického systému a společně s vládami, městy, podniky, neziskovými organizacemi a akademickou sférou hledáme řešení.

Metabolic je ekosystém organizací.

Každá z našich pěti organizací má své specifické zaměření, ale spolupracují v symbióze.

Metabolic Ventures

Podporujeme start-upy a cirkulární inovace, které řeší zásadní společenské výzvy.

- *Venture builder zaměřený na transformaci potravinového systému.*

Vytváříme a provozujeme evropské inovační programy zaměřené na cirkularitu v různých sektorech.

- *Inovační program EU Horizon 2020*
- *50 start-upů z 15 Evropských zemí*
- *Zaměření na podporu cirkularity: textil, potraviny, plast & obaly*
- *inovace v oblastech obchodních modelů, modelů řízení, IP, spolupráce i mechanismu financování*

Spolupracujeme s vládami na podpoře regionálních cirkulárních inovačních ekosystémů.

- *Posilování inovačního ekosystému v Amsterdamu a v okolí; 2-letý program*
- *Škálování 10 cirkulárních start-upů*
- *Město jako spolu-financovatel a zadavatel výzev: 1) zvýšení dostupnosti a cenové přístupnosti cirkulárních služeb, 2) udržení kvality produktů s bio-materiály, 3) podpora informovanosti občanů*

Cíle dnešní prezentace

- Ukázat, **jaké role může město hrát** v rozvoji a podpoře cirkulárního textilního ekosystému
- Sdílení poznatků na **příkladech z Amsterdamu**
- **Doporučení pro Prahu** – čím se může Praha inspirovat?

02 Praha vs. Amsterdam - současný stav v oblasti cirkularity textilu

Srovnání: Praha a Amsterdam

	Prague	Amsterdam
Klíčové dokumenty	<ul style="list-style-type: none"> ● Cirkulární Praha 2030 ● „Akční plán 2023–2025“ pro implementaci cirkulárních opatření 	<ul style="list-style-type: none"> ● Amsterdam Circular Strategy 2020-2025 ● Implementační agenda cirkulární ekonomiky 2023-2026 ● „Amsterdam Circular Monitor“ pro sledování pokroku ● Víze pro Cirkulární textilní průmysl
Specifické cíle	<ul style="list-style-type: none"> ● Snížit produkci smíšeného komunálního odpadu o 50% do roku 2030 ● Zvýšit míru recyklace a opětovného využití materiálů napříč sektory 	<ul style="list-style-type: none"> ● Snížit spotřebu primárních surovin o 50% do roku 2030 ● Dosáhnout plné cirkularity do roku 2050
Současný stav	<ul style="list-style-type: none"> ● Praha je v počáteční fázi implementace. ● Probíhá identifikace klíčových oblastí pro aplikaci cirkulárních principů, včetně textilního sektoru. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Amsterdam je průkopníkem implementace konkrétních iniciativ. ● Město podporuje startupy a inovace prostřednictvím různých nástrojů. ● Propagace kolaborativního přístupu zahrnující veřejný i soukromý sektor. ● Poskytnutí komplexní podpory v oblasti infrastruktury a legislativy

Klíčové rozdíly mezi Prahou a Amsterdamem

STUPEŇ ROZVOJE

Amsterdam je ve svém přechodu k cirkulární ekonomice **výrazně napřed** s vypracovanými strategiemi, jasnými cíli a zavedenými iniciativami, zvláště v textilním sektoru. Praha je ve fázi počátečního vývoje, zaměřuje se na vytváření rámců a strategií.

PŘÍSTUPY

Amsterdam má **funkční programy a zařízení podporující textilní cirkularitu**, například recyklační centra a opravárenské kavárny. Praha je stále v plánovací a vývojové fázi, pracuje na implementaci podobných iniciativ.

STRATEGICKÉ ZAMĚŘENÍ

Amsterdam má specifické, **měřitelné cíle** na snížení spotřeby surovin a dosažení plné cirkularity, přičemž **textil je prioritním sektorem**. Praha má obecnější strategie s menším důrazem na konkrétní sektory, jako jsou textilie.

SPOLUPRÁCE

Amsterdam **proaktivně zapojuje různé zainteresované strany** včetně podniků, inovátorů a obyvatel do svých cirkulárních iniciativ. Praha může využít podobný kolaborativní rámec k urychlení svého přechodu na cirkulární ekonomiku.

03 Role města v podpoře cirkulárního ekosystému

Význam ekosystémového přístupu

- Cirkulární textilní sektor vyžaduje **propojení různých aktérů** – měst, podniků, akademických institucí, neziskových organizací i občanů.
- Ekosystémový přístup umožňuje **efektivní spolupráci a sdílení zdrojů**, což vede k rychlejšímu zavádění cirkulárních principů, kde všichni aktéři pracují na společné vizi cirkularity.

Co je ekosystémový přístup?

- **Model spolupráce**, kde jsou všechny strany propojeny a společně přispívají ke komplexnímu řešení problémů.
- **Každý aktér má svou roli**: město může být facilitátorem, firmy přinášejí inovace a finanční zdroje, akademická sféra nabízí výzkum a neziskové organizace podporují osvětu.

Nástroje města

NASTAVENÍ KONKRÉTNÍCH CÍLŮ A DLOUHODOBÉ VIZE

DOTACE A MĚSTSKÉ FINANCOVÁNÍ

ZAJIŠTĚNÍ INFRASTRUKTURY

VZDĚLÁVÁNÍ A ŠÍŘENÍ OSVĚTY

SDÍLENÍ OSVĚDČENÝCH POSTUPŮ A ZNALOSTÍ

NASTAVENÍ KONKRÉTNÍCH CÍŮ A DLOUHODOBÉ VIZE

Strategie Amsterdam Circular 2020-2025:

- Cíl: Snížit spotřebu primárních surovin o 50% do roku 2030
- Cíl: Dosáhnout plné cirkularity do roku 2050

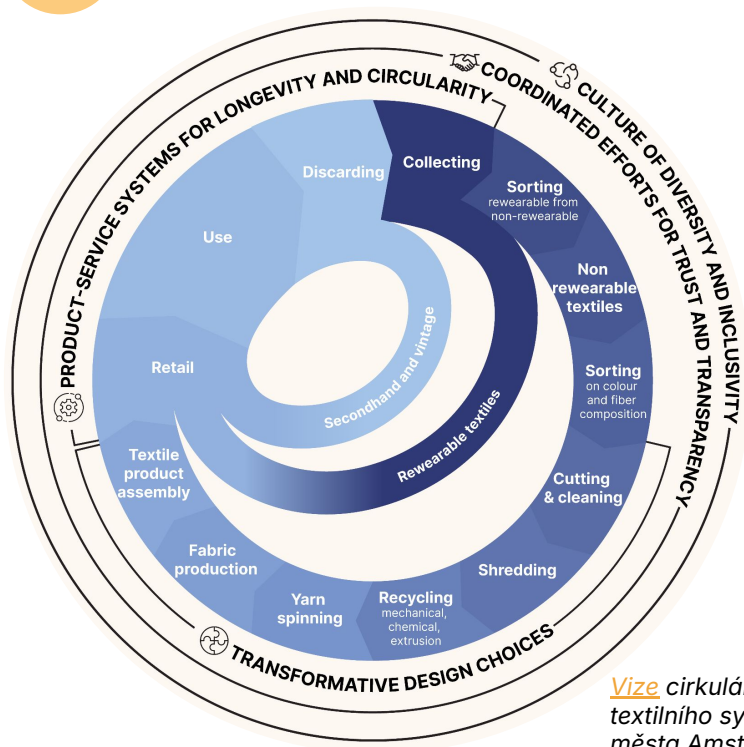
Legislativních opatření, např.:

- Cirkulární městské zakázky

NASTAVENÍ KONKRÉTNÍCH CÍŮ A DLOUHODOBÉ VIZE

- **Systémy produktových služeb pro dlouhověkost a cirkularitu:** Podpora opakovaného použití textilních produktů a efektivní využití materiálů po spotřebě.
- **Transformativní designové volby:** Zaměření na materiály, které nezpůsobují negativní dopady na ekosystémy, a na udržitelnost během celého životního cyklu produktů.
- **Koordinace pro důvěru a transparentnost:** Vytváření transparentních informačních toků v rámci dodavatelského řetězce a zodpovědnost všech aktérů za dopady jejich činností.
- **Kultura inkluzivity a diverzity:** Podpora spolupráce napříč různými skupinami hodnotového řetězce s důrazem na rozmanitost a otevřenost k inovacím.

DOTACE A MĚSTSKÉ FINANCOVÁNÍ

Podpora cirkularity prostřednictvím různých finančních nástrojů a iniciativ:

- Městské granty, dotace a inovační fondy
- Investice do infrastruktury
- Partnerství s privátním sektorem
- Evropské financování
- Blended finance

Příklad: **Circular Innovation Collective**

- Spolufinancován městem
- Experimentování s přístupy **blended finance** - tyto finanční nástroje kombinují prostředky ze soukromého i veřejného sektoru k financování start-upů, které jsou odměňovány po dosažení konkrétních, měřitelných cirkulárních výsledků.

ZAJIŠTĚNÍ INFRASTRUKTURY

Aktivní podpora rozvoje infrastruktury pro cirkulární textilní ekonomiku prostřednictvím klíčových iniciativ:

- Recyklační centra
- Opravářenské dílny
- Infrastruktura pro start-upy
- Iniciativy v rámci Urban Living Labs

Urban Living Labs jsou prostředí, kde jsou testovány průlomové městské inovace s uživateli, než dojde k jejich rozšíření ve velkém měřítku. Zainteresanované strany zde mohou provádět aplikovaný výzkum a společně vytvářet, rozvíjet a testovat řešení, která reagují na naléhavé výzvy metropolí, a to iterativním způsobem.

VZDĚLÁVÁNÍ A ŠÍŘENÍ OSVĚTY

Veřejné kampaně: Šíření osvěty prostřednictvím různých kanálů, jako jsou online platformy i informační centra

Vzdělávací programy:

- Podpora škol a univerzit v integraci circularity do svých osnov
- Zapojení studentů a občanů do praktických cirkulárních projektů
- Propagace udržitelných textilních praktik mezi občany, firmami apod.

***Race Against Waste** zapojuje školy do soutěží ve sběru textilu pro další cirkulární využití.*

***Repair Cafe**, neboli opravárenská dílna, kde se veřejnost učí, jak prodloužit životnost výrobků prostřednictvím oprav.*

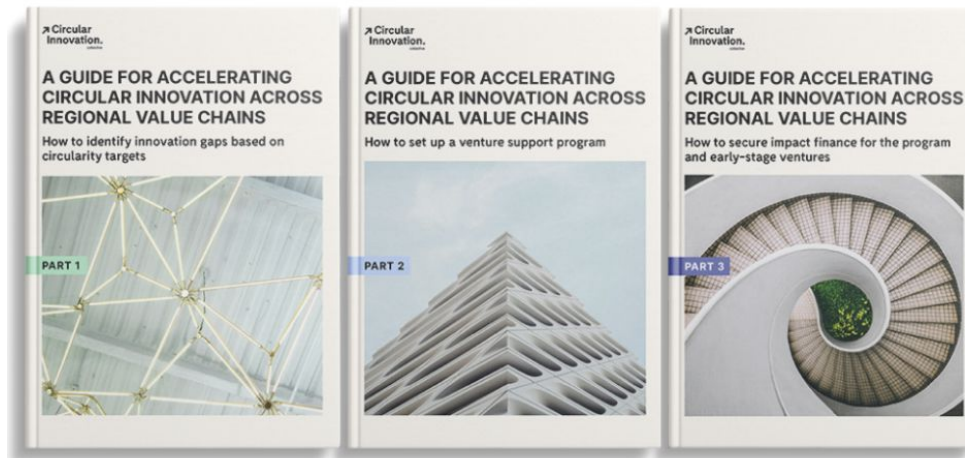

SDÍLENÍ OSVĚDČENÝCH POSTUPŮ A ZNALOSTÍ

Sdílení osvědčených postupů:

Amsterdam se aktivně dělí o své úspěchy a zkušenosti z pilotních projektů s ostatními městy a regiony, což pomáhá rozšiřovat zavedené cirkulární postupy a inspiruje další města k podobným krokům.

Výměna znalostí: Amsterdam pořádá workshopy, konference a setkání, kde propojuje odborníky, inovátory a veřejné instituce, a zároveň se podílí na vytváření metodik pro transformační iniciativy, které podporují jejich replikaci.

CIC vypracoval metodiku pro vytváření regionálních cirkulárních inovačních programů, kde město funguje jako zadavatel výzev a aktivně spolupracuje se startupy. Tato metodika je [volně dostupná](#) na našich webových stránkách.

04 Ekosystémová cesta k inovacím: příklady z Amsterdamu

Městské posilování inovačního prostředí jako ekosystémová cesta k inovacím

- Posilování inovačního prostředí ve městech je **klíčové pro podporu ekosystémového přístupu** k inovacím.
- Tento přístup zahrnuje **spolupráci** mezi veřejným a soukromým sektorem, akademickou sférou a občanskou společností s cílem **vytvořit robustní inovační prostředí**, které podporuje vznik a šíření inovací.
- Tato sekce představí **konkrétní příklady relevantních iniciativ Amsterdamu**.

Propojování zainteresovaných stran v praxi: Green Deal Circular Textiles

Iniciativa, kde více než 50 organizací, včetně podniků, neziskových organizací a městské správy, spolupracuje na vytvoření funkčního ekosystému pro cirkulární textilní řešení.

- **Role města:** Město zde funguje jako klíčový facilitátor a spojka mezi partnery.
- **Aktivita:** Iniciativa podporuje výzkum, vývoj a implementaci cirkulárních řešení v textilním sektoru – od recyklace po nové obchodní modely, jako je pronájem a sdílení textilií.

Další příklady relevantních iniciativ najdete na [webových stránkách](#) Amsterdam Economic Board.

Propojování zainteresovaných stran v praxi: Green Deal Circular Textiles

Denim Deal: 50 účastníků se zavázalo zahrnout 20% recyklovaných bavlněných vláken do každých nových džínů. Společnost Mud Jeans také zavedla model pronájmu kvalitních džínů.

United Repair Centre: Poskytování B2B služeb oprav a re-commerce pro oděvy a doplňky. Toto sdílené opravárenské centrum od roku 2022 spolupracuje s desítkami značek a zaměstnává stovky uprchlíků.

Circular Workwear: Iniciativa vedená Amsterdam Economic Board, usiluje o podporu vládních institucí a firem v oblasti cirkulárního nákupu pracovního oblečení. Cílem je, aby do roku 2030 až 50% pracovního oblečení v Metropolitní oblasti Amsterdamu pořizováno cirkulárním způsobem.

Posílení inovačního prostředí: Inovační programy jako nástroje pro spolupráci

Amsterdam Circular či **Circular Innovation Collective** jsou iniciativy, která propojují široké spektrum aktérů – od startupů a inovátorů po zavedené značky

Příklad spolupráce - propojení raných inovací se zavedenými značkami

- Značky jako vlastníci výzev
- Značky jako pilotní partneři
- Značky jako spolu-vývojáři

MARTAN je cirkulární módní značka, která využívá staré ložní prádlo k výrobě unikátních oděvů.

Hollands Wol Collectief spolupracuje s módními značkami, jako je Loop.a Life, na využití lokální vlny, která se běžně spaluje.

Posílení inovačního prostředí: Inovační centrum pro udržitelnou módu

Globální inovační platforma se sídlem v Amsterdamu, která podporuje udržitelnou módu a inovace v textilním průmyslu.

Role města: Amsterdam hraje klíčovou roli jako podporovatel a facilitátor této iniciativy:

- **Podpora vzniku:** Amsterdam pomohl vytvořit podmínky pro založení v roce 2017.
- **Finanční a institucionální podpora:** Město poskytuje finanční prostředky, administrativní podporu a propojuje platformu s městskými iniciativami.
- **Strategické partnerství:** Město aktivně podporuje spolupráci mezi FFG a dalšími aktéry, včetně místních startupů, investorů a módních značek.

Hlavní aktivity a přístupy: Akcelerátory pro inovátory, stálá expozice pro veřejnost, spolupráce na pilotních projektech.

05 Závěr - klíčová doporučení pro Prahu

Prioritní oblasti pro Prahu

Nastavení jasné vize a cílů: Úspěšná transformace vyžaduje jasnou a dlouhodobou vizi. Praha by měla stanovit konkrétní a měřitelné cíle, které povedou k dosažení textilní cirkularity.

Důraz na spolupráci: Praha by měla podporovat propojení všech aktérů - veřejný sektor, podniky, akademickou sféru, neziskové organizace - pro vytvoření efektivního cirkulárního textilní ekosystému.

Podpora inovací a experimentování: Nezbytné je vytvářet prostor pro nové myšlenky, testování a pilotní projekty. Financování startupů a granty pro cirkulární řešení mohou být silným impulsem pro rozvoj.

Budování cirkulární infrastruktury: Podpora recyklačních center, opraváren a dalších zařízení pro prodloužení životnosti produktů.

Role veřejného sektoru: Město může být facilitátorem, vytvářet příležitosti pro pilotní projekty a partnerství mezi různými stranami, podobně jako Amsterdam.

Šíření povědomí mezi občany: Město by mělo posílit vzdělávací programy a veřejné kampaně o cirkularitě, aby podpořilo udržitelné chování.

Klíčové aspekty pro úspěšnou spolupráci

Důvěra a otevřená komunikace

Efektivní spolupráce vyžaduje transparentnost a budování důvěry mezi všemi partnery.

Vize a společné cíle

Sdílená vize a jasně definované cíle jsou klíčové pro zajištění, že všichni aktéři směřují ke stejnému výsledku.

Flexibilní přístup

Umožnění experimentování a adaptace při změnách podmínek pomáhá inovacím se rychle přizpůsobit.

Metabolic

Gedempt Hamerkanaal 29
1021 KL Amsterdam
The Netherlands

Eva Lalakova
lalakova@metabolic.nl
[LinkedIn](#)
www.metabolic.nl